

HISTORIA

KLASA VIII

DZIAŁ 1. II WOJNA ŚWIATOWA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie
- zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939)
- identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina
- wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię
- identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a
- wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.
- wyjaśnia znaczenie terminu Enigma
- zna datę: bitwy o Anglię (lato-jesień 1940)
- identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla
- wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana
- zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941)
- omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady
- identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej
- wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik
- zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)
- wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie
- zna daty: konferencji w Teheranie (XIXII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)
- identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

- identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego
- wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej
- podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, obrona Helu
- wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja
- zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V-VI 1940), bitwy o Anglię (VII-IX 1940)
- wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.
- wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Lew morski”
- wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię
- wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem
- wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki
- przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów
- omawia bilans Holokaustu
- wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada
- identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla
- wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

- wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile”
- zna daty: bitwy o Westerplatte (17 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacja Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)
- przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski
- wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi
- identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina
- wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji
- opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie
- zna datę największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940)
- wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami

- przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii
- wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu
- identyfikuje postać Gieorgija Żukowa
- wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.
- przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej
- wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota”
- charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec
- wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu
- wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom
- wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne
- wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie
- wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej
- przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jalcie

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby
- przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r.
- omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop-Mołotow
- wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski
- zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 - III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941)
- przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939-1941
- przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939-1940
- zna datę nalotu na Coventry (XI 1940)
- identyfikuje postacie: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygalskiego
- omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię
- porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię
- zna daty: blokady Leningradu (1941-1944), bitwy o Moskwę (XIXII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 - II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943)
- przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941-1943
- przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich

- wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary
- zna datę konferencji w Wannsee (I 1942)
- identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity
- wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie
- porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców
- przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów
- zna daty: bitwy pod El Alamein (XXI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 - II 1943)
- identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery'ego, Dwighta Eisenhowera
- wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.
- przedstawia przebieg walk w Afryce
- charakteryzuje ekspansję japońską w Azji
- wyjaśnia znaczenie terminów: Lend-Lease Act, operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze
- zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945)
- identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa MacArthura, Bernarda Montgomery'ego
- charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej
- charakteryzuje działania na frontach w latach 1944-1945

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

- ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r.
- ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.
- opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940-1941
- wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię
- ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię
- wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS
- wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS
- omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów
- ocenia postawy wobec Holokaustu
- omawia działania wojenne na morzach i oceanach
- ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny
- przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach
- przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej
- ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii

DZIAŁ 2. POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”
- zna datę zbrodni katyńskiej (IV-V 1940)
- wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ SikorskiMajski, armia Andersa, sprawa katyńska
- zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu SikorskiMajski (VII 1941)
- identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa
- przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego
- wyjaśnia znaczenie terminu żołd
- identyfikuje postacie: gen. Władysława Andersa, kaprala Wojtka
- wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi
- zna datę powstania AK (II 1942)
- identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grota”, Tadeusza Komorowskiego „Bora”
- wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż, dywersja
- identyfikuje postacie: Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, Franza Kutschery
- wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska
- zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)
- wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuć
- zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII - 2 X 1944)
- wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)
- zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

- wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS
- charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej
- wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska

- wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej
- wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie
- przedstawia okoliczności przygarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy
- opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek
- wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki
- przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego
- wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach na F. Kutschere, Kedyw
- zna daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)
- identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego
- wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego
- identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego „Bora”
- przedstawia założenia planu „Burza”
- wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu
- identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego
- wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jalcie dotyczące Polski

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

- zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939)
- podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)
- omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej
- omawia postanowienia układu Sikorski-Majski
- wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)
- opisuje trasę, którą przemierzyła armia Andersa
- wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż
- wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego
- wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa
- przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere
- podaje przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem
- przedstawia metody działania Kedywu
- wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne

- identyfikuje postacie: Jana Karskiego, Stepana Bandery
- omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki
- przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego
- zna daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945)
- omawia okoliczności i skutki powstania TRJN

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawiak
- identyfikuje postać Hansa Franka
- przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją
- przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie
- przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS
- zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)
- identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga
- wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie
- omawia okoliczności powstania układu Sikorski-Majski
- opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa
- wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej
- omawia powojenne losy niedźwiedzia Wojtka
- tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski
- wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa
- zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenałem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944)
- identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego
- wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj
- wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK
- wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenałem („Meksyk II”), akcja „Główki”
- zna daty: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942)
- identyfikuje postać Emila Fieldorfa „Nila”

- wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich
- charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy
- opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu
- opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim
- wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama”
- zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944)
- omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie
- charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego
- wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość („NIE”)
- identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego
- przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów
- podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie
- opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

- porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego
- omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej
- omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej
- przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych
- charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala
- wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją
- omawia przebieg akcji pod Arsenałem oraz zamachu na F. Kutscherę
- wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenałem
- ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem
- przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu
- ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów
- opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich
- omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego
- ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną
- ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego
- ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej

DZIAŁ 3. ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne
- identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry'ego Trumana
- wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni
- wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński
- zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zjednoczenia Niemiec (1990)
- wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski
- zna datę śmierci J. Stalina (1953)
- wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki
- zna daty: wojny w Korei (1950-1953), Roku Afryki (1960)
- wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego
- wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm
- zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)
- wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń
- identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy'ego
- wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro
- zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992)
- podaje przyczyny integracji europejskiej
- identyfikuje postać Roberta Schumana
- wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana
- zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII-VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949)

- przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń
- wyjaśnia, czym była zimna wojna
- identyfikuje postać Helmuta Kohla
- wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego
- wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie
- zna datę powstania węgierskiego (X 1956)
- identyfikuje postać Nikity Chruszczowa
- omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej
- wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu
- identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Mahatmy Gandhiego
- wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan
- przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji
- wyjaśnia znaczenie terminu konflikt żydowsko-palestyński
- identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego
- wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej
- wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna
- zna daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968)
- wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu
- wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht
- zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)
- zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962-1965)
- identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

- identyfikuje postacie: George'a Marshalla
- wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie
- przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich
- wskazuje okoliczności powstania NATO
- wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego
- wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)
- wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej
- omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego
- omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach
- wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach

- wyjaśnia znaczenie terminu „Pustynna burza”
- wymienia przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich
- przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael
- zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969)
- przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego
- omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny
- zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985)
- identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida de Gasperiego
- wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE
- wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej
- zna datę buntów studenckich we Francji (1968)
- przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w.
- omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja
- zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949)
- przedstawia polityczne skutki II wojny światowej
- wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego
- omawia okoliczności upadku muru berlińskiego
- wyjaśnia znaczenie terminu Checkpoint Charlie
- zna datę wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)
- identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa
- opisuje, jak budowano mur berliński
- zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956)
- identyfikuje postać Imre Nagya
- przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje ogłoszenia tego przemówienia
- wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.

- przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.
- zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949)
- wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka, neokolonializm
- przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej
- opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki
- opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga
- podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego
- przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach
- zna datę wojny o niepodległość Izraela (1948-1949)
- identyfikuje postać Saddama Husajna
- omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości
- opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego
- omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej
- przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie
- identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurijsa Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka
- omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.
- przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie
- wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji
- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna
- przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej
- wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej
- przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60.
- wymienia hasła ruchów kontestatorskich
- wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA
- wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II
- prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w.
- omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich
- opisuje walkę o równouprawnienie rasowe
- wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

- wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie
- ocenia znaczenie powstania ONZ
- ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec
- wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński
- wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego
- ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy'ego i R. Reagana
- charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina
- charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa
- przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei
- opisuje proces dekolonizacji Indochin
- charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce
- charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości
- omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny
- ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
- ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu
- ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim
- omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje
- wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG
- omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej
- ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
- wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny
- omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych
- wymienia przejawy terroryzmu politycznego
- ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w.
- ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II

DZIAŁ 4. POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)
- wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, szabrownictwo
- zna daty: początku napływu osadników na Ziemie Odzyskane (1945), akcji „Wisła” (1947)
- wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne
- identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta
- wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski
- zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)
- identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego
- prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy
- wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu
- identyfikuje postać Edwarda Gierka
- przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu
- zna daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947)
- identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki”
- wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich
- omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiami Odzyskanymi przez Polaków
- wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemach Odzyskanych
- wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm
- zna daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952)
- podaje założenia planu sześcioletniego

- wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r.
- zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)
- charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL
- wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka
- opisuje życie codzienne w czasach PRL

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

- wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura prewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel
- identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia”
- przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej
- opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce
- omawia przyczyny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną
- przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych
- zna datę planu sześcioletniego (1950-1955)
- wyjaśnia znaczenie terminów: „wyścig pracy”, przodownik pracy, kułak
- podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim
- wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej
- wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.
- omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce
- przedstawia przebieg obchodów milenijnych
- zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976)
- omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa
- wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej
- przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego
- przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego
- przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów
- przytacza metody terroru stosowane przez komunistów
- wyjaśnia, jak propaganda komunistyczna propagowała ideę Ziemi Odzyskanych
- wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemię Odzyskaną
- przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską

- wymienia przykłady filmów o losach Ziemi Odzyskanych i ich mieszkańców
- przedstawia okoliczności powstania PZPR
- przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego
- omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu
- przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r.
- opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła
- zna datę wystosowania listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965)
- identyfikuje postać Romka Strzałkowskiego
- omawia proces odwilży
- charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim
- wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: List 34, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)
- wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.
- wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju
- identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera
- wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów
- przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.
- przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

- ocenia postawę żołnierzy wyklętych
- ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu
- podaje przejawy zależności Polski od ZSRR po wojnie
- omawia przebieg odbudowy Warszawy
- określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu
- ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych
- ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu
- ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń poznańskich
- ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.
- ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL
- wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej
- opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec
- ocenia okres rządów E. Gierka

DZIAŁ 5. UPADEK KOMUNIZMU

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR)
- identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia
- wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność”
- zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980)
- identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz
- wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie
- zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)
- identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki
- wyjaśnia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa
- wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów
- identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla
- wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe
- zna daty: obrad Okrągłego Stołu (IIIV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)
- identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r.
- zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża
- (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)
- wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe
- przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.
- przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce
- zna daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1987/1988), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990)
- identyfikuje postać Waldemara Fydrycha
- wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, pierestrojka, głasnost
- zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989-1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)

- wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy
- zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

- opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.
- określa cele i opisuje działalność KOR-u
- wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce
- wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności”
- omawia przebieg wydarzeń sierpniowych
- charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce
- wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie
- wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy
- wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa
- identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Giennadija Janajewa
- przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.
- wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS
- podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu
- przedstawia następstwa wyborów czerwcowych

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ)
- identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego
- przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce
- charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.
- zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981)
- identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy
- omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”
- przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.
- zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)
- przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie
- charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego
- przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny
- wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce
- identyfikuje postać Krzysztofa Skiby
- zna daty pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981)

- przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy
- wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy
- omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole
- zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979/1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991)
- charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej
- charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego
- omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie
- wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdaleny
- zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989)
- identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskiego
- omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu
- przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

- wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne
- wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją
- ocenia postawę społeczeństwa wobec stanu wojennego
- ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu
- ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej
- przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego
- wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne
- ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

DZIAŁ 6. POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia znaczenie terminu terroryzm
- zna datę zamachu na szkołę w Biesłanie (2004)

- wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie
- identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska
- zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego
- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny
- zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)
- wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r.
- wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej
- wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne
- przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE
- omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

- wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich
- omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza
- wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE
- przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- zna daty: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na Dubrowce (2002)
- identyfikuje postać Szamila Basajewa
- omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku
- opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce
- przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biesłanie
- opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim
- wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze”
- zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjnej (1999)
- identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego

- omawia koszty społeczne reform gospodarczych
- charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski
- przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej
- wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego
- wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka
- zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003-2008)
- określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej
- wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

- ocenia postawy bojowników czeczeńskich i władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego
- omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich
- ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.
- omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.
- ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE
- opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem
- wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO